

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет психології
Кафедра педагогічної та вікової психології

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

Психологія безпечного освітнього простору

підготовки другого освітнього рівня **Магістр**

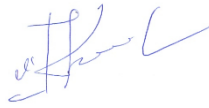
Луцьк – 2025

Силабус освітнього компонента «Психологія безпечного освітнього простору», підготовки другого (магістерського), освітнього рівня

Розробники: Іванашко О.Є., канд. психол. наук, доцент;

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(доц. Коць М.О.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри педагогічної та вікової психології

протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри:

(підпис) (проф. Гошовський Я.О.)

© Іванашко О.Є. 2025 р.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) (заочна) форма здобуття освіти	галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія освітньо-професійна програма Психологія освітній рівень другий (магістерський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів _120_/_4_		Рік навчання__2__
		Семестр_3_-й__
		Лекції _10_ год.
		Практичні (семінарські) _14_ год. Лабораторні ____ год. Індивідуальні ____ год.
		Самостійна робота __88__ год. Консультації__8__ год.
ІНДЗ: немає		Форма контролю: залік
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача (-ів)

ППП Іванашко Оксана Євгенівна

Науковий ступінь кандидат психологічних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри педагогічної та вікової психології

Контактна інформація e-mail: Ivanashko.Oksana@vnu.edu.ua

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi> (посилання на електронний розклад)

Консультації середа 13.30-14.30

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Силабус вибіркового освітнього компонента «Психологія безпечного освітнього простору» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти другого (магістерського) рівня.

Зміст ОК розкриває механізми психологічного впливу суб'єктів освітньої взаємодії, багатоманіття засобів, прийомів, методів, форм організації і функціонування часового, територіального, матеріального, ціннісного вимірів життєвого освітнього простору. Організацію та розвиток освітнього простору передбачається вивчати з точки зору побудови та порушення особистісних меж, умов дотримання безпечного освітнього середовища суб'єктами єдиного освітнього простору. Зміст ОК розкриває інноваційний досвід поєднання наукових знань з психології соціального пізнання і взаємин, психології безпечного освітнього простору, психології повсякденності та екологічної семіотики у практиці просвітницької, психодіагностичної, консультативної, психотерапевтичної роботи психолога з суб'єктами освітньої взаємодії, а також моніторингу досягнень та перспективного планування організації безпечного освітнього середовища.

Робота над створенням безпечного освітнього простору не припиняється з досягненням певного результату - це безперервний процес: реагування на нові виклики життя пошуку нових

можливостей, ресурсів генерування ідей та правил. Сучасний освітній простір створює неповторне індивідуалізоване та персоналізоване враження, де у кожного є можливість віднайти себе. Суспільний запит спрямований на заклад освіти, який є не тільки місцем, де навчають, а, насамперед, простором для повноцінного розвитку особистості, осередком успішних, креативних і щасливих людей. Безпечний освітній простір можливий лише в атмосфері фізичного комфорту, сприятливого соціального та психологічного клімату, що підтримує особистість, яка розвивається, вчасно реагує на її потреби та з повагою ставиться до її особливостей. Тому для освітян важливо мати дієвий інструментарій для цієї роботи. Ним може стати документ закладу «Кодекс безпечного освітнього середовища» (далі – КБОС). Він реалізується завдяки розробці та запровадженню закладом освіти критеріїв безпеки дітей і дорослих, знайомству з особливостями функціонування безпечного освітнього середовища. Водночас КБОС передбачає навчання всіх учасників освітнього простору правилам безпечної поведінки особистості, формування навичок уникнення потенційних ризиків і небезпек, а також навичок подолання власних труднощів.

ОК «Психологія безпечного освітнього простору» – це система лекційних та практичних занять, індивідуальної (ІНДЗ/Професійно-орієнтованого завдання) й самостійної роботи ЗО (СРС), консультацій, заліку, вихідного інформаційного забезпечення, який побудований на основі таких принципів: 1) достовірність інформації; 2) системність викладу матеріалу, який призначений для використання безпосередньо в педагогічній діяльності та загалом в освітньому середовищі; 3) встановлення міждисциплінарних зв'язків; 4) планомірна взаємодія суб'єктів навчального процесу (викладачів і ЗО). Такий підхід є можливим на основі поєднання лекційної інформації з практичними вправами семінарських занять та самостійною підготовкою ЗО зі спеціально розроблених питань.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою ОК є засвоєння ЗО знань з організації життєдіяльності особистості в межах соціальних інституцій з опорою на соціокультурні, особистісні та ситуаційні ресурси.

1. Основними завданнями вивчення ОК є розвиток здатності усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм етики у освітньому просторі. Уміння адаптуватися до нових ситуацій та здатність до професійної мобільності. Навички міжособистісного спілкування та роботи в команді у процесі професійної діяльності. Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання. Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання. Скласти та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до запиту. Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості. ОК дозволяє ЗО-магістрантам ознайомитись, проаналізувати і усвідомити складні процеси формування, функціонування та розвитку безпечного освітнього простору, оволодіти методами дослідження, а також впливу з метою корекції й оптимізації та розвитку безпечного освітнього середовища.

3. Soft skills.

Емпатія, комунікативність, адаптивність, креативність, діловий етикет, управління конфліктами, співробітництво, тайм-менеджмент.

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
-------------------------------	--------	------	--------	-----------	-------	----------------------

Змістовий модуль 1. Феноменологія психології життєвого простору особистості в соціальних інституціях. Детермінанти та ресурси поведінки особистості						
Тема 1. Психологія життєвого простору особистості з точки зору інституційного і субстанціонального аспектів розуміння феномена		2	2	17	1	ДС, ОП, РМГ, Р 20
Тема 2. Теоретичні підходи до структурування особистісного простору в соціальних інституціях і практичні механізми його створення.		2	2	17	1	ДС, ОП, РМГ, Р 20
Тема 3. Психологічні чинники формування особистісного освітнього простору суб'єкта освітнього процесу		2	2	18	2	ДС, ОП, РМГ, Р 20
Тема 4. Психологічні особливості безпечного освітнього простору. Створення кодексу безпечного освітнього середовища.		2	4	18	2	ДС, ОП, РМГ, Р 40
Тема 5. Ергодизайн, проектування та моніторинг безпечного освітнього (життєвого) простору особистості в соціальних інституціях		2	4	18	2	ДС, ОП, РМГ, Р 40
Разом за модулем 1	120	10	14	88	8	100
Всього годин/Балів	120	10	14	88	8	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Виконання завдань Самостійної роботи відбувається у межах підготовки практичних занять до кожної теми і передбачає написання реферату/створення презентації.

Під час самостійної роботи здобувач освіти опрацьовує теоретичний матеріал, виконує індивідуальні завдання, проводить науково-дослідну роботу тощо. Самостійна робота здобувачів освіти оцінюється під час поточного контролю.

Зміст самостійної роботи здобувачів освіти з освітнього компонента визначають силабус (програма) освітнього компонента, навчально-методичні матеріали, завдання та методичні вказівки викладача. При вивченні тем винесених на самостійне вивчення здобувач освіти повинен реферувати одну із запропонованих тем (Див. Методичні рекомендації до самостійної роботи).

1. Підготовка питань самостійної роботи, згідно плану, як додаткових до тематики практичних занять. 2. Написання реферату/ створення презентації (обсягом 10-12 сторінок, структурованим за планом, з використанням наведеного списку літератури). **3. Реферат/презентація має містити рекомендації щодо формування безпечності в освітньому просторі**, дотримуючись контексту висвітлюваної теми.

Реферат/презентація. Важливим засобом у засвоєнні знань є написання рефератів та виголошення реферативної доповіді. Тематика рефератів пропонується за визначеними темами практичних занять та СРС. Мета реферативної доповіді/презентації полягає у засвоєнні 30 основних аспектів розкритої у реферативному дослідженні теми, формуванні запитань, проведенні дискусії.

Вимоги до реферату: обсяг – 10-12 аркушів формату А4; структура – вступ, основна частина, висновок, список використаних джерел. Презентація – 10-15 інформативних фрагментів.

У вступі розкривається актуальність теми, визначається мета, в основній частині містяться основні положення, що розкривають тему, у висновку викладаються основні положення та пропозиції автора, що впливають із розгляду теми. Реферативна доповідь/презентація та участь в її обговоренні можуть бути предметом окремого оцінювання викладачем або враховуватись ним при оцінці інших форм контролю.

1. Психологічне обґрунтування поняття соціальних інституцій.
2. Психологія життєвого простору особистості.
3. Життєвий простір особистості в соціальних інституціях.
4. Діагностика життєвого простору особистості в соціальних інституціях.
5. Обґрунтуйте використання понять “освітній простір”, “середовище”, “освітнє середовище”..
6. Історичні зміни в змісті освітнього середовища.
7. Психологічні особливості ефективного освітнього простору.
8. Формування особистісного простору суб’єкта освітнього процесу.
9. Інформаційно освітнє середовище закладу вищої освіти.
10. Середовище професійно особистісного саморозвитку ЗО.
11. Вплив догматичного освітнього середовища на розвиток дитини (сприяє пасивності та залежності дитини).
12. Характеристика кар’єрного освітнього середовища – сприяє розвитку активності та незалежності дитини.
13. Психологічні особливості формування творчого освітнього середовища, як сприяння вільному розвитку активної дитини.
14. Характеристика безтурботного освітнього середовища, яке сприяє вільному розвитку дитини та водночасі зумовлює пасивну життєву позицію дитини.
15. Проаналізуйте відмінності між термінами «інноваційне освітнє середовище» та «інноваційний освітній простір».
16. Визначити показники оцінки ефективності функціонування «інноваційного освітнього середовища» та «інноваційного освітнього простору».
17. Особистість як одночасний і продукт і творець інноваційного освітнього середовища.
18. Структура освітнього середовища: описати взаємозв’язок трьох взаємопов’язаних компонентів: суб’єктно-ресурсного, матеріально-технічного та ідейно-технологічного.
19. Основні умови формування інноваційного освітнього середовища: особистісно орієнтовані та гуманістичні підходи до його створення з урахуванням партнерського співробітництва, поваги та довіри всіх учасників навчально-виховного процесу.
20. Основні умови формування інноваційного освітнього середовища: спрямування на розвиток і саморозвиток кожної особистості.
21. Основні умови формування інноваційного освітнього середовища: робота в творчому пошуковому режимі.
22. Основні умови формування інноваційного освітнього середовища: ефективне використання науково-методичних, матеріально-технічних та кадрових можливостей освітніх закладів регіону.
23. Основні умови формування інноваційного освітнього середовища: застосування інноваційних технологій.
24. Оцінка ефективності освітнього середовища з урахуванням структури даного феномена: результативність діяльності навчального закладу (рівень знань і загальнокультурного розвитку учнів або ЗО; ступінь привабливості освітнього закладу й освітніх послуг; ступінь засвоєння нових технологій, програм, методик; взаємодія з вузами, школами нового типу).
25. Оцінка ефективності освітнього середовища з урахуванням структури даного феномена: комфортність (естетика середовища, санітарно-гігієнічні, матеріально-технічні умови; фізіологічне обґрунтування режиму роботи; наявність ситуації вибору змісту, форм освіти; соціально-психологічний мікроклімат).

26. Оцінка ефективності освітнього середовища з урахуванням структури даного феномена: забезпеченість навчальної діяльності (навчально-матеріальне обладнання, рівень нормативно-правової та організаційно-функціональної забезпеченості; характеристика кадрового потенціалу; рівень і характер управлінської діяльності.
27. Створення кодексу безпечного освітнього середовища.
28. Психологічні особливості функціонування безпечного освітнього середовища.
29. Кодекс безпечного освітнього середовища як дієвий інструментарій створення ефективної системи освіти.
30. Особливості формування тренінгової програми з безпечної організації життєвого простору особистості в соціальних інституціях.

IV. Політика оцінювання

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності. Атмосфера на заняттях повинна бути творчою, відкритою до конструктивної критики. Недопустимі запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; списування.

Політика викладача щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Очікується, що всі здобувачі освіти відвідають усі лекції та практичні заняття ОК. Вивчення ОК передбачає постійну роботу здобувачів освіти на кожному занятті. Середовище під час проведення лекційних та практичних робіт є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Здобувачі освіти не повинні спізнюватися на заняття.

Перед початком заняття здобувачі освіти повинні вимкнути звук засобів зв'язку (мобільний телефон, смарт-годинник тощо).

Здобувачі освіти повинні здійснювати попередню підготовку до лекційних та практичних занять згідно з переліком рекомендованих джерел.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (посилання - див. перелік джерел цього силабусу).

Загальний бал за вивчення ОК – 100.

Оцінювання поточної успішності здобувачів освіти. Максимальна кількість балів за поточний контроль з освітнього компонента, де форма контролю залік, становить 100 балів.

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), він має змогу відпрацювати їх, виконавши відповідні завдання за пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Бали поточного оцінювання знань здобувачів освіти залежать від: повноти розкриття питання, цілісності, системності самостійної роботи, вміння формулювати висновки тощо. Якщо здобувач освіти не виступав на практичному занятті /не виконував заплановані практичні роботи або не підготувався до них, його активність оцінюється в 0 балів.

Політика щодо академічної доброчесності. Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності у Волинському національному університеті імені Лесі Українки знайшли своє відображення у КОДЕКСІ академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки. Вимоги до академічної доброчесності визначаються «Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки». Під час навчання здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися здобувачі освіти під час навчання, викладання та

провадження наукової діяльності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності. Виконані здобувачами освіти завдання мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями з опорою на представлені зразки оформлення психодіагностичних документів. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування незалежно від масштабів плагіату чи обману. Перевірка здійснюється з допомогою системи Strike Plagiarism. Під час оцінювання результатів навчання здобувачі освіти не користуються забороненими засобами (мобільний телефон, планшет, конспект, навчальна література, інші джерела інформації, в тому числі Інтернет-ресурси), самостійно виконують запропоновані завдання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання визначається відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Якщо з об'єктивних причин заняття пропущене, здобувач повністю відпрацьовує тему заняття, що включає всі види активності здобувача та всі види його оцінювання, передбачені цим силабусом. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

День та години відпрацювання визначаються графіком консультацій, який оприлюднюється.

У випадку невиконання та не відпрацювання лабораторних робіт здобувач освіти не допускається до підсумкового контролю та його підсумковий бал за поточний семестр не визначається.

Якщо здобувач освіти хоче покращити підсумковий бал за аудиторну роботу, пропонується підготовка та захист презентації на одну із запропонованих тем (на вибір), або написання тез.

Терміни проведення іспиту, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом екзаменаційної сесії. У разі не складання іспиту, здобувач освіти може перездати його двічі.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів за екзамен.

Здобувачам освіти може бути зараховано **результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті** (професійні (фахові) курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування регулюється ПОЛОЖЕННЯМ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки.

Додатково здобувачі освіти можуть отримати у *неформальній освіті* : 4 бали за підготовку статті у факультетський збірник, участь у конференціях, вебінарах, засіданнях «круглих столів» (наявність публікації, сертифікату обов'язкова), а також в *інформальній освіті* 1 бал за детальне ознайомлення та роботу в наукових лабораторіях кафедри, зініційовану участь у методичному та науковому семінарах кафедри. Здобувачі освіти мають змогу друкуватися у щорічному збірнику наукових праць «Психогенеза особистості : норма і девіація» та «Соціальна адаптація особистості в сучасному суспільстві із циклу: Психологічні складові сталого розвитку суспільства: пошук психологічного обґрунтування викликів сучасності». (щороку оновлена програма та збірник матеріалів конференції на сайті вікі-сторінки кафедри педагогічної та вікової психології. URL: [https://wiki.vnu.edu.ua/wiki/Кафедра_педагогічної_та_вікової_психології#Науково-практичні_конференції:_Міжнародні_\(з_міжнародною_участю\)_Всеукраїнські,_проведені_кафед](https://wiki.vnu.edu.ua/wiki/Кафедра_педагогічної_та_вікової_психології#Науково-практичні_конференції:_Міжнародні_(з_міжнародною_участю)_Всеукраїнські,_проведені_кафед)

рою, за участі викладачів, стейкхолдерів, психологів-практиків та здобувачів освіти факультету

Бали додаються за умови представлення здобувачами освіти документів (сертифікатів, свідоцтв тощо), що засвідчують отримані результати та відповідають тематиці, обсягу та результатам навчання.

Будь-яка **конфліктна ситуація**, яка виникає в учасників освітнього процесу, вирішується згідно ПОЛОЖЕННЯ про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки, пункт 5. «Врегулювання конфліктів у навчальному процесі».

V. Підсумковий контроль

Із вибірових освітніх компонентів форма контролю – залік. Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом.

Усі види навчальної діяльності ЗО оцінюються в балах. Комплексна оцінка знань проводиться викладачем за 100-бальною шкалою. Залік не є обов'язковим, якщо ЗО набрав протягом семестру за усі види роботи достатню кількість балів, за умови згоди ЗО.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, ЗО може добрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем, або перездати якусь тему, підготувати реферат з переліку тем для самостійної роботи тощо).

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси (за останні 5 років; переважно підручники, посібники і под.; важливо подавати і видання самого викладача).

1. Zhanna Virna, Oksana Ivanashko, Svitlana Lysenko [Coordenadas de valor da resiliência dos alunos sob lei marcial na Ucrânia](#). (Ціннісні координати життєстійкості студентів в умовах воєнного стану в Україні). Educere Et Educare. v. 19 n. 49 (2024): Dossiê Educação universitária, conflitos, fronteiras e cooperação: perspectivas interdisciplinares. Universidade Estadual do Oeste do Paraná – UNIOESTE. C. 60-85. DOI: 10.48075/educare.v19i49.33276
2. Безпечне освітнє середовище: нові виклики та сучасні рішення в умовах воєнного і повоєнного часу : збірник наукових статей, тез доповідей та інших матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 01 березня 2024 р. / Редколегія: О. М. Петровський, В. С. Мисик, І. М. Вітенко, О. І. Когут, Ю. Ч. Шайнюк, Т. В. Магера, Ф. І. Полянський, Н. Б. Стрийвус, Г. І. Герасимчук. Тернопіль : ФОП Осадца Ю. В., 2024. 463 с. URL: <http://repositc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/19964/1/Збірник%20%20конференції%20Безпечне%20освітнє%20середовище%202024.pdf>
3. Блинова О. Є. Психологічна безпека: аналіз наукових уявлень та досвід емпіричного дослідження. Психологічні основи розвитку особистості: монографія. Запоріжжя: Просвіта, 2018. С. 239-254. URL:

<https://ekhsuir.kspu.edu/server/api/core/bitstreams/92655b52-fadf-4da6-a9d5-f37ca7699d33/content>

4. Вікторчук Н. В. Безпечне освітнє середовище в закладах дошкільної освіти. Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка. Серія: Педагогічні науки. 2023. №. 17. С. 43-50. URL: <http://journals.kogpa.te.ua/index.php/pedagogy/article/view/86/77>
5. Вірна Ж.П., Іванашко О.Є., Гаврилюк І.О. Суверенність психологічного простору як особистісно-адаптаційна проекція студентської молоді України. *Scientific research of the XXI century. Volume 1 : collective monograph / Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov. Sherman Oaks, Los Angeles : GS publishing service, 2021.* 365-400. URL: <https://www.eo.kiev.ua/resources/arhivMonographs/Монографія%2025.01.2021.pdf>
6. Вірна Ж.П., Іванашко О.Є., Теоретико-методологічний аналіз проблеми копінг-ресурсів як умови професійного здоров'я особистості. Психогенеза особистості: норма і девіація : зб. наук. статей і тез ; гол. ред. Я. Гошовський. Луцьк : ФОП Мажула Ю.М., 2022. С. 30-35.
7. Гула Л.В. ПСИХОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЯК ЧИННИК ЗБЕРЕЖЕННЯ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я. Актуальні проблеми безпеки життєдіяльності (24 листопада 2021 р.). С. 214 - 216. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/10828/1/214-216.pdf>
8. Гуркова Т. Дефініції понять “освітній простір”, “середовище”, “освітнє середовище”. *Молодь і ринок. № 4(171) (2019).* URL: <http://mir.dspu.edu.ua/article/view/168638/168429>
9. Жалніна К.Р. Психологічні аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності. Актуальні проблеми безпеки життєдіяльності. 2021. С. 140-142. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/10758/1/140-142.pdf>
10. Життєвий світ і психологічна безпека людини в умовах суспільних змін. Реферативний опис роботи / М. М. Слюсаревський, Л. А. Найдьонова, Т. М. Титаренко, В. О. Татенко, П. П. Горностаї, О. М. Кочубейник, Б. П. Лазоренко. Київ : Талком, 2020. 318 с. URL: <https://ispp.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/ZhitSvit2020maketISBN.pdf>
11. Журавльова Л. П., Коломієць Т. В., Кулаковський Т. Ю., Пирог Г. В., Котлова Л. О., Литвинчук А. І., Коробко Д. Особистісне зростання в умовах трансформації сучасного суспільства. Монографія. 2020.
12. Іванашко О.Є., Вірна Ж.П. Адаптаційна активність особистості в умовах стресу. Традиційні та інноваційні підходи до наукових досліджень: матеріали II Міжнародної наукової конференції, м. Одеса, 10 вересня, 2021 р. Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця: Європейська наукова платформа, 2021. С. 195-197. : <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/mcnd/issue/view/10.09.2021>
13. Іванашко О.Є. Скаффолдинг як складова тьюторського супроводу в соціальних інституціях. Психогенеза особистості: норма і девіація : збірник наукових статей і тез. Луцьк : ФОП Мажула Ю.М., 2025. С. 51 – 59.
14. Іщенко Л., Журавко Т. Безпечне освітнє середовище закладу дошкільної освіти в умовах сьогодення. *Věda a perspektivy. 2023. №. 11 (30).* URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/7403>
15. Кириленко Н.М. Проблеми інформаційної безпеки освітнього середовища вищого навчального закладу. *Інформаційно-телекомунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи: третя міжнар. наук.-практ. конф.: [в 2 ч.]. Ч.1. / Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України та ін.; за ред. М.М. Козяра, Н.Г. Ничкало. Львів: ЛДУ БЖД, 2012. С. 149–151.*
16. Книш Т., Козак А., Іванашко О. Психолого-педагогічні особливості адаптації освітнього процесу в закладах вищої освіти в умовах воєнного стану. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип 51, 2022. Дрогобич: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. С. 534-541. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/51-81>

17. Косенчук О., Стягунова О. Безпека освітнього простору закладів дошкільної освіти в умовах воєнного стану. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2023. Т. 1. №. 1 (105). DOI: <https://doi.org/10.33216/2220-6310/2023-105-1-90-101>
18. Лазорко О.В. Психологія професійної безпеки особистості [текст] : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2016. 380 с. URL: https://psychology.karazin.ua/Doky1718/aref_Lazorko.pdf
19. Литвинчук А. Г. Психологічна безпека особистості як актуальна проблема сучасної психології. *Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки*. 2021. Випуск 9. С. 154–161. URL: http://psy-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/9_2021/22.pdf
20. Лушин. П.В. Психологія педагогічної зміни (екофасилітація): Науково-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Кіровоград, “Імекс ЛТД”, 2002. 76 с.
21. Приходько І.І. Методологія психологічної безпеки в сучасній вітчизняній екстремальній та кризовій психології особистості фахівців екстремальних видів діяльності. *Актуальні дослідження в сучасній вітчизняній екстремальній та кризовій психології*. 2017. 152 с. URL: [file:///C:/Users/Oksana/Downloads/Харьков%20-%20ВСЯ%20монография%20%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Oksana/Downloads/Харьков%20-%20ВСЯ%20монография%20%20(1).pdf)
22. Психологічна безпека освітнього середовища : навчально-методичний посібник / упоряд. : В. В. Байдик, Н. О. Столбун. Харків : Друкарня Мадрид, 2019. - 100 с. URL: <file:///C:/Users/Oksana/Downloads/197.pdf>
23. Психологічна безпека освітнього середовища : навчально-методичний посібник / упоряд. : В. В. Байдик, Н. О. Столбун. Харків : Друкарня Мадрид, 2019. 100 с. URL: [file:///C:/Users/Oksana/Downloads/197%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Oksana/Downloads/197%20(1).pdf)
24. Психологічні виміри особистісної взаємодії суб'єктів освітнього простору в контексті гуманістичної парадигми: Монографія / за науковою редакцією академіка НАПН України С.Д. Максименка. К.: Видавничий Дім «Слово», 2020. 220 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/723176/1/Психологічні%20виміри%20особистісної%20взаємодії%20суб'єктів%20освітнього%20простору%20в%20контексті%20гуманістичної%20парадигми.pdf>
25. Рибка Н. М. Єдиний освітній простір як інтегративна система: соціально-філософський аналіз : Автореф. дис. ... канд. філос. наук: 09.00.03. Одеса, 2005. 24 с.
26. Савелюк Н. Психологічна безпека особистості: етнокультурні та гендерні аспекти. 2020. URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/17417/1/45_Nataliia_SAVELYuK.pdf
27. Совгіра С.В., Гончаренко Г.Є. Проблеми екологічної безпеки як основи життєдіяльності особистості в освітньому середовищі. *IV Всеукраїнські наукові читання пам'яті Сергія Терещука: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (Миколаїв, 23-24 квітня 2015 р.)* / Чорноморський державний університет імені Петра Могили; Миколаїв: ФОП Швець В.Д., 2015. С. 205–208.
28. Ткач Т. В. Освітній простір особистості: психологічний аспект : монографія; Інститут ім. Г. С. Костюка АПН України. Київ; Запоріжжя, 2008. 272 с.
29. Тягур Л. М. Психологічна безпека освітнього середовища для викладачів педагогічних коледжів. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, IX (100), Issue: 256, 2021 Sept.* www.seanewdim.com The journal is published under Creative Commons Attribution Lice. URL: <https://seanewdim.com/wp-content/uploads/2021/11/Psychological-safety-of-the-educational-environment-for-teachers-of-pedagogical-colleges-L.-M.-Tiahur.pdf>
30. Цимбалару А. Д. Освітній простір: сутність, структура і механізми створення. *Український педагогічний журнал*. 2016. №1. С. 41–50. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/715281/1/Освітній%20простір.%20Сутність%20С%20структура%20і%20механізми%20створення.pdf>
31. Цюман Т. П., Бойчук Н. І. Кодекс безпечного освітнього середовища: метод. посіб. / за заг. ред. Цюман Т. П. Київ : 2018. 56 с. URL: https://childfund.org.ua/Uploads/Files/books_pdf/KBOS_book.pdf
32. Чуйко Г., Чаплак Я., Комісарик М. Психологічна безпека особистості в нестабільному світі. *Psychological journal*. 2021. № 7(1). С. 65-81.

33. Шелевер О. В., Фізер В. С. Психологічна безпека освітнього середовища: психолого-педагогічний аспект. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2019. Вип. 67. Т. 1. С. 87-91. URL: http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2019/67/part_1/20.pdf
34. Шинкар, М.І. Психологічна безпека особистості студента. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія*. Т. 32 (71) № 1. 2021. С. 75–80. URL: https://psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/1_2021/15.pdf